

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De SS. Lupicino & Romano abbatibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

Andronicus sequitur Athanasiam.

cus sequitur Abbatem Athanasium. Illi autem cum audiissent, accesserunt, & inueniunt eum uiuentem. A quo cum accepissent benedictionem, dormiunt in Domino.

Exortum est ergo bellum inter patres Decimioctauis, & Monachos Sceriotas, dicentes: Noster est frater, & cum habebimus in Scete, ut nobis opem ferant eius preces. Patres autem Octauidecimi, dicebant: Ponemus eum cum sua sorore. Vehementer igitur instabant Sceriotas, & dicit Archimandrita Octauidecimi: Si quid senex dixerit, faciamus. Abbas vero Daniel dicebat eum oportere illic sepeliri. Illi autem non audiebant eum, dicentes: Est senex, & non timet amplius bellum corporis. Nos autem sumus iuniores, & volumus fratrem, ut nobis opem ferant eius preces. Sufficit enim vobis, quod reliquimus vobis Abbatem Athanasium. Cum vero vidisset senex esse magnam perturbationem, dicit fratribus suis: Si me non audiatis, ego quoque hic manebo, & sepeliar cum meo filio. & tunc quieuerunt, & extulerunt fratrem Andronicum. Dicunt ergo seni: Eamus in Scetem. Dicit eis senex: Sinite, ut faciam septimum diem fratris. & non siuerunt eum manere. Ita confidit Abbas Daniel suo discipulo. Oremus nos quoque, ut veniamus ad mensuram Abbatis Athanasij & Abbatis Andronici, precibus omnium Sanctorum Christi: Cui gloria & potentia simul cum patre & sancto Spiritu, Nunc & semper & in secula seculorum, Amen.

Preces sanctorum adiuvant nos.

VITA SS. LUPICINI ET ROMANI ABBATVM,
AVTHORE D. GREGORIO TVRONEN. EPISCOPO,
Libro de Vita Patrum, Cap. 1.

28 FEBRUA quod ad Romanum attinet. Matth. 25.

Ibidem.

Apoc. 14.

Lupicinus cogitur ad nuptias: Romanus eas respuit: simul deferta petunt.

Erics Euangelicæ admonet disciplina, ut domesticæ largitionis pecunia nummularijs scenerata, cum digno multiplicationis fructu, dispensante Domino, restauretur: nec altis defossa foueis recondatur ad detrimentum, sed rationabili dispensatione porrecta, æternæ vitæ crescat adlucrum: ut incipiens retributionis Dominus quæ commodaui inquirere, cum vsuris receptis scenerationis suæ duplici satisfactione talentis, dicat: Eugè, serue bone, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam: intra in gaudium Domini tui. Prædestinatorum est enim ista cum Dei ope perficere, qui ab ipsis incunabulorum vagitibus, ut sæpè de multis legitur, Dominum scire meruerunt, cognitoque eo, nunquam ab eius præceptionibus recesserunt, neque post baptismi sacramentum niueam illam, pollentemque regenerationis stolam impudicis actibus polluerunt: qui meritò sequuntur Agnum, quocumquè ierit: quosque ipsius Agni candor egregius lilijs decoris, nullo tentationis astu marcentibus, coronauit. His denique fertis dextera inclytæ dominationis extenta inchoantes prouocat, vincentes adiuvat, victores adornat: quos nominis sui titulo præsignatos, de terrenis gemitibus eleuans, in cælorum euehit gaudia gloriosos. De quorum niueo electionis numero & illos esse non ambigo, qui Lorenis eremi opaca lustrantes, non modò Dei templum effici meruerunt, verum etiam in multis mentibus Spiritus sancti gratiæ, tabernacula parauerunt, id est, Lupicinus, Romanusque germanus eius.

Igitur Lupicinus ab exordio ætatis suæ Deum toto requirens corde, literisque institutus, cum ad legitimam transisset ætatem, genitore cogente, cum animi non præberet assensum, sponsali vinculo nequitur. Romanus vero adhuc adolescentior, & ipse ad Dei opus animum extendere cupiens, nuptias refutauit. Parentibus vero relinquentebus seculum, communi consensu eremum petunt: & accedentes simul inter illa Lorenis deserti secreta, quæ inter Burgundiam Alemaniamque sita, Auenticæ adiacent ciuitati, tabernacula figunt: prostrati que solo, Dominum diebus singulis cum psalterij modulamine deprecantur, victum de radicibus quærentes herbarum. Sed quoniam liuor illius, qui de cælo delapsus est, semper insidias humano generi consuevit intendere, contra hos Dei seruos armatur, hosque per ministros suos à cæpto itinere nititur reuo-

reuocare. Nam lapidibus vrgeri eos dæmones per dies singulos non desinebant: & quotiescunquẽ genua ad orandum Dominum deflexissent, statim imber lapidum super eosdem, iacentibus dæmonijs, decidebat: ita vt sæpè vulnerati, immensis dolorum cruciatibus torquerentur. Interea ætas adhuc immatura cœpit iniurias quotidiani hostis metuere, nec passa diutiùs sufferre dolores, relinquens eremum, ad propria ire deliberat. Sed quid inuidia non cogat inimici? Verùm vbi relinquentes hoc habitaculum, quod expetierant, ad villas propinquiores sunt regressi, domum cuiusdam pauperis ingrediuntur. Percontatur mulier, de quo itinere milites Christi venirent. Respondent non sine confusione, se reliquisse eremum, & quæ eos causa à cœpto distulerit opere, per ordinem pandunt. At illa ait: Oportuerat vos, ô viri Dei, contra insidias diaboli viriliter dimicare, nec formidare eius inimicitias, qui sapiùs ab amicis Dei superatus occubuit. Aemulus est enim sanctitati, dum metuit, nè, vndè ille perfidia vilis corrui, genus humanum fide nobilitatum ascendat. At illi compuncti corde, & seorsum disceri à muliere, dixerunt: Væ nobis, quia peccauimus in Deum, dimittendo propositum nostrum. Ecce nunc à muliere arguimur pro ignauia. Et qualis nobis in posterum erit vita, si ea, vndè * astu inimici expulsi fuimus, non repetamus? * astu Tunc armati vexillo Crucis, sumptis in manu bacillis, regressi sunt ad eremum. Quibus venientibus, iterum eos insidiæ dæmonis lapidibus cœperunt vrgeri: sed persistentes in oratione, obtinuerunt à Domini misericordia, vt remota tentatione, liberi in illo diuini cultûs famulatu, expediti que perseverarent.

Relinquit
eremum ob
dæmonū in-
festationes.

* astu

Sed citò eò
redeunt, &
vincunt dæ-
mones.

His denique in oratione persistentibus, cœperunt ad eos turbæ fratrum hinc & inde confluere, & audire verbum prædicationis ab eis. Cumque iam beati eremita populis (vt diximus) publicati fuissent, fecerunt sibi monasterium, quod Condatiscone vocitari voluerunt. In quo succisis syluis, & in plana redactis, de laboribus manuum propriarum victum quærebant. Tantusque feror de DEI amore proximos locorum accenderat, vt congregata ad officium DEI multitudo, simul habitare non posset. Fecerunt itaque aliud monasterium, in quo felicis alucaris examen instituerunt. Sed & hoc deinceps cum DEI adiutorio ampliato, tertium intra Alemaniam terminum monasterium locauerunt. Ibantque vicissim hi duo patres visitantes filios, quos diuinis imbuerant disciplinis, prædicantes in singulis monasterijs ea, quæ ad institutionem animæ pertinebant. Lupicinus tamen Abbatiss super eos obtinuit monarchiam. Erat autem valdè sobrius, & cibo potuque abstinens, ita vt plerumque tertia tantum die reficeretur. Cùm verò eum, sicut corporis humani deposcit necessitas, sitis arriperet, vas cum aqua exhiberi faciebat, in qua manus immersas diutiùs retinebat. Mirum dictu: ita absorbebat caro eius aquam appositam, vt putares eam per os eius assumi: & sic ardor sitis extinguebatur. Erat autem seuerus valdè in distinctione fratrum, nec quenquam non modò peruersè non agere, verum etiam nec loqui sinebat. Mulierum quoque vel colloquia, vel occurfus valdè vitabat. Romanus ita erat simplex, vt nihil de his penitè ad animum duceret: sed omnibus tam viris, quam mulieribus aequaliter flagitatum benedictionem, diuinitatis nomine inuocato, tribueret. Lupicinus igitur Abbas cùm minùs haberet, vndè tantam sustineret congregationem, reuelauit ei Deus locum in eremo, in quo antiquitus thesauri reconditi fuerant. Ad quem locum accedens solus, aurum argentumque, quantum leuare poterat, monasterio inferebat: & exinde cœmpto cibo reficiebat fratrum multitudines, quos ad Dei officium congregauerat: sicque faciebat per singulos annos. Nulli tamen fratrum patefecit locum, quem ei Dominus dignatus est reuelare.

Mira Lupi-
cini absti-
nencia.

Reuelantur
ei thesauri
absconditi.

Factum est autem, vt quodam tempore visitaret fratres, quos in illis Alemaniam regionibus diximus congregatos: & accedens meridie, cùm adhuc fratres in agro essent, ingressus est domum, in qua cibi coquebantur ad reficiendum: viditque diuersorum ferculorum apparatus magnum, ac piscium multitudinem aggregatam, dixitque in corde suo: Non est dignum, vt monachi, quorum vita solitaria est, tam ineptis vantar sumptibus. Et statim iussit preparari aneum magnum: cumque locatus super ignem feruere cœpisset, posuit in eo cunctos simul quos parauerant cibos, tam pisces, quam olera, siue legumina, vel quicquid ad comedendum destinatum fuerat, dixitque: De his pulvis nunc reficiantur fratres: non delicijs vacent, quæ eos à diuino impediunt opere. Quod illi cognoscentes, valdè molestè tulerunt. Tunc duodecim viti, habito confi-

Damnat
magnum cis-
borum appa-
paratum.

consilio, iracundia inflammati, reliquerunt locum, & abiērunt per deserta vagantes, & ea, quæ erant seculi delectabilia, inquirentes. Reuelatumq; est statim per visum Romano, nec ei voluit diuina miseratio rem actam occultare. Regresso igitur Abbati ad monasterium dicit: Si sic futurum erat, vt ad dispersionem fratrum abires, vtinam nec accessisses ad eos. Cui ille: Noli, inquit, molestè ferre, frater dilectissime, quia ea acta sunt. Nam scias purgatum esse aream Domini, & triticum tantum in horreo positum, paleas autem esse reiectas foras. Et ille: Vtinam nullus abscessisset ex eis: sed nunc indica mihi, quæso, quot exinde abiērunt. Qui respondit: Duodecim viri cothurnosi, atq; elati, in quibus Deus non habitat. Tunc Romanus cum lachrymis ait: Credo in illo diuinæ miserationis respectu, quia nec illos separabit à thesauro suo, sed congregabit, & lucrī eos faciet, pro quibus pati dignatus est. Et facta pro his oratione, obtinuit, vt reuenterentur ad gratiam omnipotentis Dei. Dominus enim compungi fecit corda eorum, & agentes pœnitentiam pro excessu suo, congregauerunt singuli congregaciones suas, & fecerunt sibi monasteria, quæ vsque hodiè in Dei laudibus perseuerant. Romanus autem persistebat in simplicitate & operibus bonis, visitans infirmos, & saluans eos oratione sua.

Eccè quãta orationis virtus.

Romanus leprosus sanatus.

Factum est autem quodam tempore, dum iter ageret ad visitandos fratres, vt occupante noctis crepusculo, ad hospitium diuenteret leprosum. Erant autem noxam viri. Susceptusque ab eis, statim plenus charitate Dei, iussit aquam calidam fieri, atque omnium pedes manu propria lauit, lectulumque spatiosum fieri præcepit, vt omnes in vno stratu requiescerent, non abhorrens luridæ maculam lepræ. Quod cum factum fuisset, obdormientibus leprosis, hic inter decantaciones psalmodum vigilans, extendit manum suam, & tetigit latus vnus infirmi, qui statim mundatus est. Tactuq; salubri iterum tetigit alium, & ipse protinus est mundatus. Cumque se sensissent redditos sanitati, tetigit vnusquisque proximum suum, vt scilicet expergefacti, rogarent sanctum pro emundatione sua. Sed cum tacti adinuicem fuissent, & ipsi mundati sunt. Manè autem facto, adspiciens omnes nitente cute effulgere, gratias agens Deo, & vale dicens, ac singulorum oscula libans abscessit, mandans eis, vt semper ea, quæ Dei erant, & retinerent pectore, & operibus exercerent.

Lupicinus autem iam senex factus, accessit ad Chilpericum regem, qui tunc Burgundiæ præerat: audiērat enim eum habitare apud urbem Ianubam. Cuius cum ingressus est portam, tremuit cathedra regis, qui ea hora ad conuiuium residebat, exterritusque ait suis: Terræmotus factus est. Responderunt qui aderant, nihil se sensisse commotionis. Et ille: Occurrite quantocyus ad portam, nè fortè aliquis aduersari cupiens regno nostro, adsit quasi nociturus nobis. Non enim sine causa hæc scella contremuit. Qui protinus concurrentes, offenderunt senem in veste pellicea, & dixerunt regi de eo. Qui ait: Ite, adducite eum in conspectu meo, vt intelligam cuius ordinis homo sit. Et statim adductus, stetit coram rege, sicut quondam Iacob cum Pharaone. Cui ille ait: Quis es, vel vnde venisti, aut quod est opus tuum, vel quid necessitatis habes, vt venias ad nos? Cui ille: Pater sum Dominicarum ouium, quas cum Dominus spiritualibus cibis iungi administratione reficiat, corporalia eis interdum alimenta deficiunt. Ideo petimus potentiam vestram, vt ad victus vestitusque necessaria aliquid tribuatis. Rex verò hæc audiens, ait: Accipite agros, vineasque, de quibus possitis viuere, ac necessitates vestras explere. Qui respondit: Agros & vineas non accipimus, sed placeat potestati vestræ aliquid de fructibus delegare, quia non decet monachos facultatibus mundanis extolli, sed in humilitate cordis Dei regnum iustitiæque eius exquirere. At rex cum audisset hæc verba, dedit eis præceptionem, vt annis singulis trecentos modios tritici, eodemque numero mensuras vini accipiant, & centum aureos ad comparanda fratrum indumenta. Quod vsque nunc à fisci ditionibus capere referuntur.

Gene 47.

Post hæc autem cum iam senes prouectaque essent ætatis, Lupicinus Abbas scilicet & Romanus frater eius, ait Lupicinus germano suo: Dic mihi, frater, in quonam monasterio vis tibi parari sepulcrum, vt simul quiescamus? Qui ait: Non potest fieri, vt ego in monasterio sepulcrum habeam, à quo mulierum accessus arceatur. Nostri enim, quod mihi indigno & non merenti Dominus Deus meus gratiam tribuit curationum, multique per impositionem manûs meæ, ac virtutem crucis Dominicæ à diuersis

diuersis languoribus sunt erepti. Erit autem concursus ad tumulum meum, si ab hac luce migrauero. Ideoque eminens à monasterio in monte paruulo sepultus est: super cuius deinceps sepulcrum, magnum templum ædificatum est, in quod ingens frequentia populi diebus singulis accurrit. Multę enim virtutes ibi in Dei nomine nunc ostenduntur. Nam & cęci ibi lumen, & surdi auditum, & paralytici gressum plerunque recipiunt. Lupicinus autem Abbas obiens, intra monasterij basilicam est sepultus, reliquitque Domino pecunię creditę multiplicata talenta, id est, beatas congregationes, in eius laude deuotas.

Romanus
extra mona-
sterium se-
peltur pro-
pter mira-
cula.

F I N I S.

DEO LAUDES ET GRATES.

ALPHABETICVS TOMI PRIMI DE SANCTIS, A SVRIO
collecti, aucti & recogniti, sub nomenclatura mensum IANVA-
RII & FEBRVARII, ordo.

a, b, c, d, e. A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T,
V, X, Y, Z. Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Kk, Ll, Mm, Nn,
Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt, Vv, Xx, Yy, Zz. Aaa, Bbb, Ccc, Ddd, Eee,
Fff, Ggg, Hhh, Iii, Kkk, Lll, Mmm, Nnn, Ooo, Ppp, Qqq, Rrr,
Sss, Ttt, Vvv, Xxx, Yyy, Zzz. Aaaa, Bbbb, Cccc, Dddd, Eeee,
Ffff, Gggg, Hhhh, Iiii, Kkkk, Llll, Mmmm, Nnnn, Oooo, Pppp,
Qqqq, Rrrr, Ssss, Tttt, Vvvv, Xxxx, Yyyy, Zzzz. Aaaaa. Singulęq;
connexiones, aut (quemadmodum à typographis vocatur) signaturę sunt aut signant
terniones: exceptis duernionibus duobus, videlicet, d & e.

Sequentes hos paginarum numeros, 43. 479. 789. 803. 804. 948. 3075. 1079. restituat lector se-
dulus locis suis.

Admonendus hic venit diligens Lector, in conficiendo huius Tomi Indice nonnihil erroris alicubi
obrepisse. Nę igitur, dum forte in ea loca inciderit, quod querebat, non inueniens, incasso labore fa-
tigeretur, (id quod in ijs omnibus vsu veniret, quę paginam 1078. & deinceps seqq. vsque ad 1095. ad-
scriptam habuerint) paginam proximam binario minorem capiat: vnde futurum est, vt etiam hac in
parte se voto suo minimę frustratum sentiat.

